

Na valu obnove

Irena Križ Šelendić, dipl.ing.građ.

Ravnateljica Uprave za energetske učinkovitost u zgradarstvu,
projekte i programe Europske unije

OTVORENI DIJALOG
PARTNERA
Suradnja u cilju
dekarbonizacije zgrada
do 2050. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

Financira
Europska unija
NextGenerationEU

NPOO I DODATAK NPOO-U

- Vijeće EU je 10. veljače 2021. usvojilo Uredbu o uspostavljanju Mehanizma za oporavak i zakonodavni okvir Plana oporavka i otpornosti - paket vrijedan **1,8 bilijun EUR** za ublažavanje gospodarskih i socijalnih posljedice pandemije koronavirusa
- EK je u srpnju 2021. godine odobrila **NPOO za RH**, ukupne procijenjene vrijednosti **6,3 mlrd EUR** bespovratnih sredstava
 - Zbog bržeg gospodarskog oporavka Hrvatske od očekivanog inicijalna alokacija smanjena je sa **6,3 na 5,5 mlrd EUR**
 - **Do sada je HR isplaćeno 2,9 milijarde EUR, ispunjena su 140 pokazatelja (ispunjeno 86 reformi i 18 investicija)**
 - **8.12.2023. na sastanku Vijeća ministara za ekonomske i financijske poslove u Briselu potvrđeno donošenje Provedbene odluke o odobrenju izmijenjenog Nacionalnog plana za oporavak i otpornost Hrvatske**

službeno
odobren
Dodatak
NPOO-u

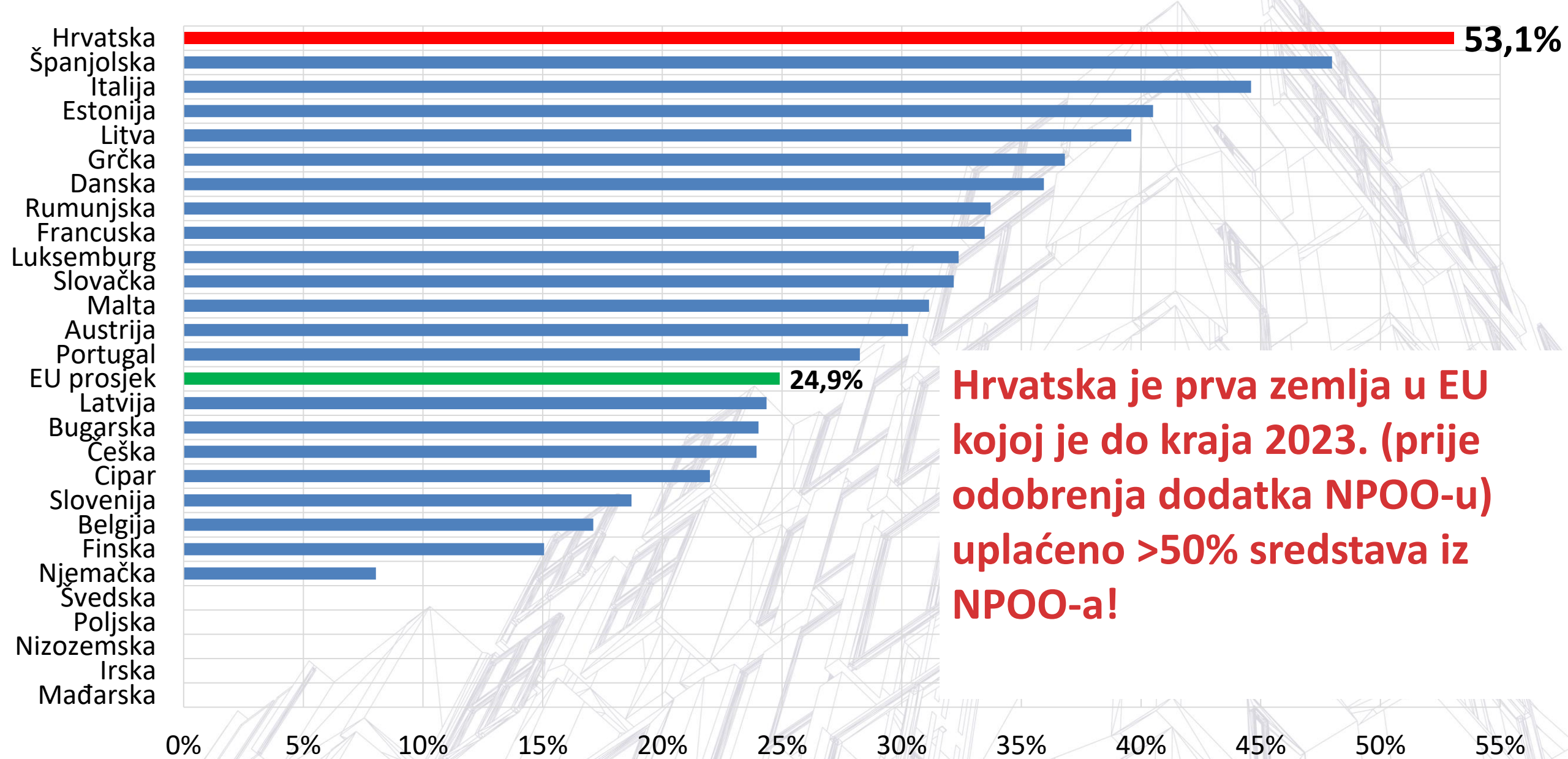
HR
10 milijardi
EUR

Obnova zgrada
2 milijarde
EUR

OTVORENI DIJALOG
PARTNERA
Suradnja u cilju
dekarbonizacije zgrada
do 2050. godine

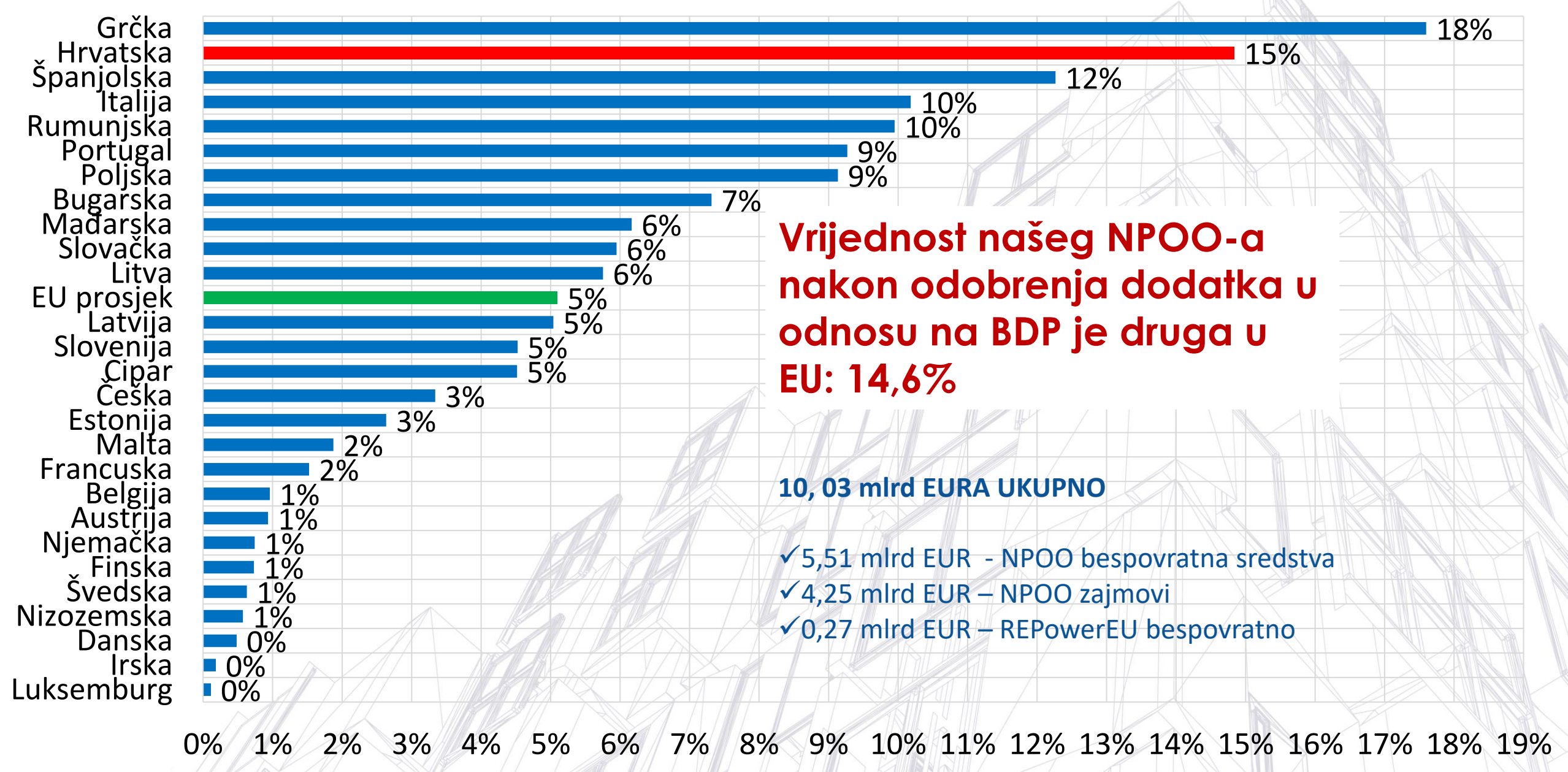
% uplaćenih NPOO sredstava u odnosu na ukupno raspoloživa (prije odobrenja dodatka NPOO-a), stanje XI./2023.

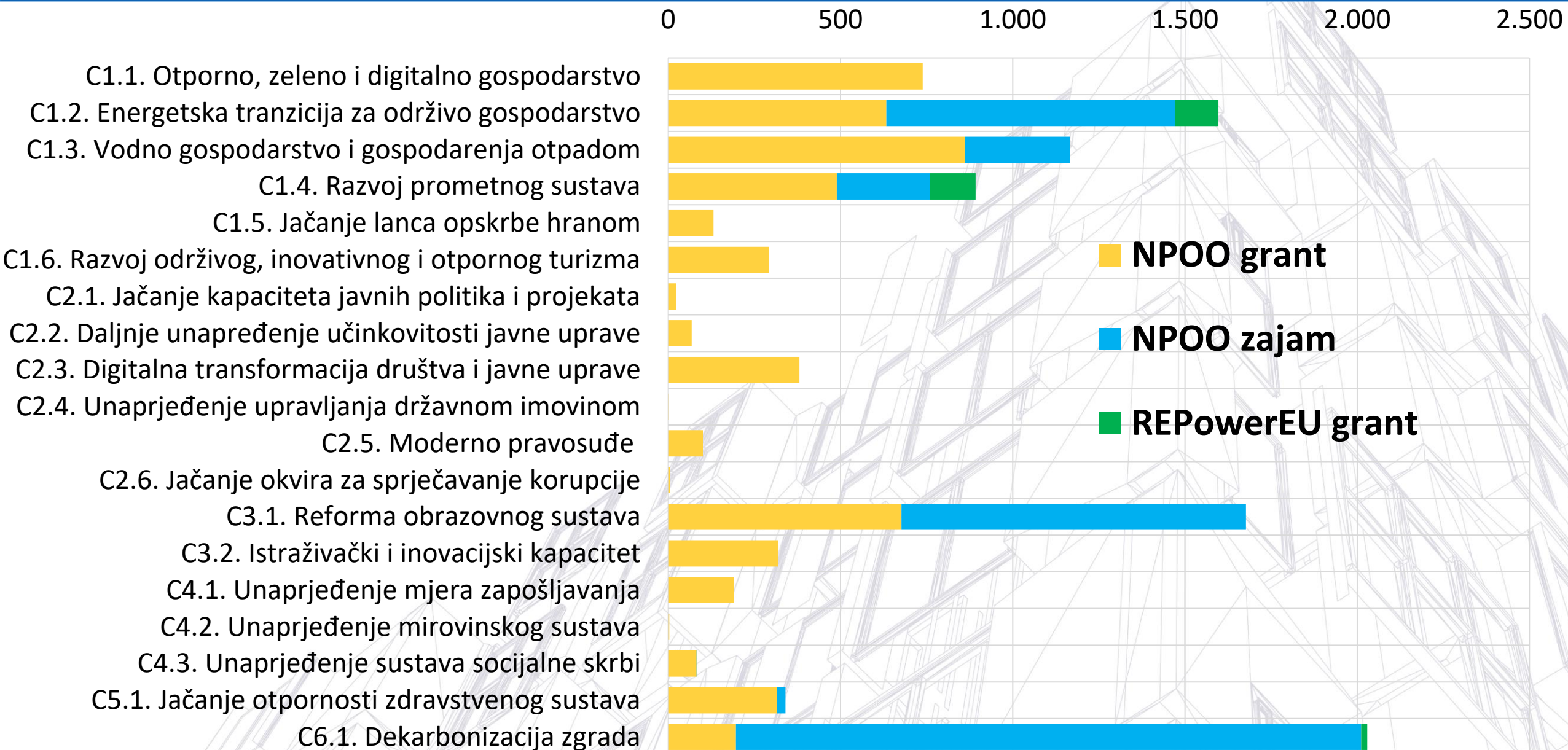
Hrvatska je prva zemlja u EU kojoj je do kraja 2023. (prije odobrenja dodatka NPOO-u) uplaćeno >50% sredstava iz NPOO-a!

Omjer NPOO sredstava i BDP-a (nakon odobrenja dodatka NPOO-a, siječanj 2024.) u %

(izvor: EK, Eurostat, BDP iz 2022.)

Raspodjela sredstava NPOO-a po komponentama, mil. eura

NPOO C6.1. Obnova zgrada i C7.2. Energetska obnova zgrada

Reforme i investicije			NPOO procijenjeni trošak (EUR)	Dodatak NPOO procijenjeni trošak (EUR)	NPOO + Dodatak NPOO procijenjeni trošak (EUR)
NPOO C6.1	REPower C7.2				
C6.1. R1	-	Dekarbonizacija zgrada			
C6.1. R1-I1	C7.2 I1	Energetska obnova zgrada	132.722.808,00	281.770.000,00	414.492.808,00
-	C7.2 I2	Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom	591.412.834,00	933.500.000,00	1.524.912.834,00
C6.1. R1-I3	-	Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnog dobra	39.816.843,00	-	39.816.843,00
C6.1. R2	-	Razvoj okvira za osiguranje adekvatnih vještina u kontekstu zelenih poslova potrebnih za obnovu nakon potresa	5.308.912,00	-	4.056.600,00
C6.1. R3	C7.2 R1	Povećanje učinkovitosti, smanjenje administrativnog opterećenja i digitalizacija procesa obnove	3.981.684,00	350.000,00	4.331.684,00
C6.1. R4	-	Modernizacija i integracija seizmičkih podataka za proces obnove i planiranje buduće gradnje te monitoring javne infrastrukture	663.614,00	-	663.614,00
C6.1. R4-I1	-	Razvoj mreže seizmoloških podataka	10.883.270,00	-	10.883.270,00
C6.1. R5	C7.2 R2	Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama	2.654.456,00	22.100.827,00	24.755.283,00
C6.1. R6	-	Pilot projekt uspostave i provedbe sustavnog gospodarenja energijom te razvoj novog modela financiranja	1.592.674,00		1.592.674,00
C6.1. R7	-	Kružna uporaba građevinskog otpada iz zgrada sa statusom kulturnog dobra: pilot-projekt istraživanja mogućnosti razmjene i trgovanja	-	3.295.000,00	3.295.000,00
-	C7.2 R3	Uvođenje novog modela za pripremu, organizaciju i provedbu programa obrazovanja odraslih usmjerenog na razvoj zelenih vještina i kompetencija u građevinskom sektoru za strane radnike iz trećih zemalja	-	200.000,00	200.000,00
UKUPNO:			789.037.096,00	1.241.215.827,00	2.029.000.610,00

PROŠIRENJE OBUHVATA MJERA

Mjere povećanja mehaničke otpornosti zgrada (potres)

Mjere povećanja sigurnosti u slučaju požara

Mjere osiguravanja zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta

Horizontalne mjere - provedba novih/rekonstrukcija postojećih elemenata pristupačnosti

Mjere ugradnje elemenata zelene infrastrukture na zgradi i čestici zgrade (zeleni krov/ozelenjeno pročelje, uređenje novih i postojećih zelenih površina)

Mjere punionice ili stanice za punjenje električnih vozila, parkiralište za bicikle

OTVORENI DIJALOG
PARTNERA
Suradnja u cilju
dekarbonizacije zgrada
do 2050. godine

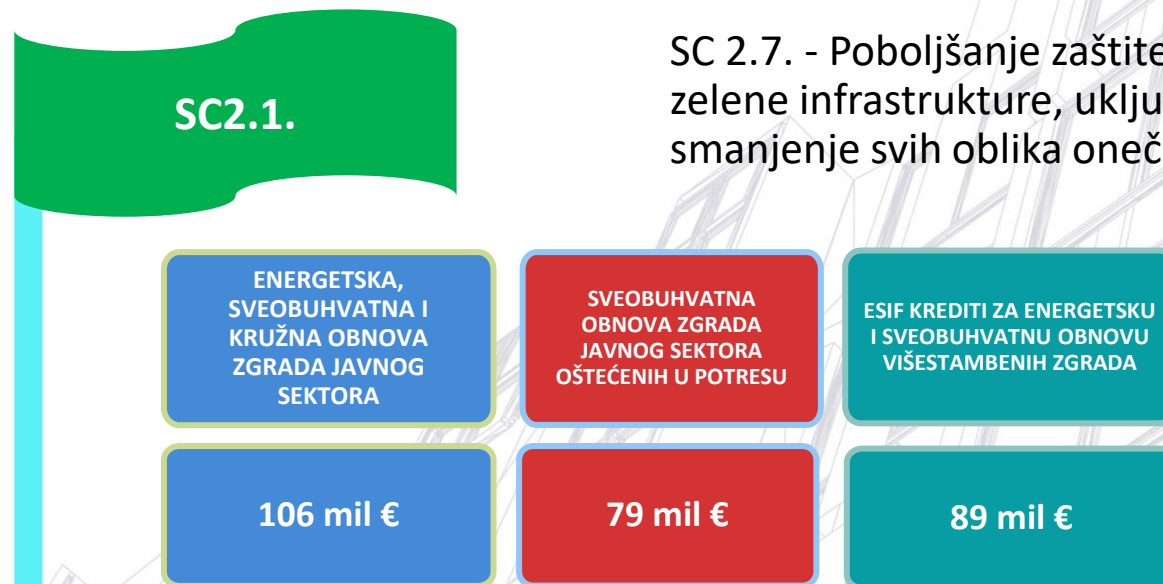
PROGRAM KONKURENTNOST I KOHEZIJA 2021-2027

- ✓ MPGI - Posredničko tijelo razine 1 (PT1) nadležno za dijelove 2 Specifična cilja (SC), u sklopu PRIORITETA 3. PROMICANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI I OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, PRILAGODBE NA KLIMATSKE PROMJENE, SPRJEČAVANJE RIZIKA, ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVOSTI RESURSA

SC 2.1. - Promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisije stakleničkih plinova

SC 2.7. - Poboljšanje zaštite i očuvanja prirode, bioraznolikosti i zelene infrastrukture, uključujući u urbanom okruženju i smanjenje svih oblika onečišćenja

OTVORENI DIJALOG PARTNERA
Suradnja u cilju dekarbonizacije zgrada do 2050. godine

PRVI POZIVI SE OČEKUJU U 2025. GODINI!

CILJANE OBNOVLJENE POVRŠINE

N P O O		
Energetska obnova zgrada	Višestambene zgrade	541.431 m ²
	Suzbijanje energetske siromaštva	221.184 m ²
	Zgrade javnog sektora, ESCO model	208.000 m ²
	Zgrade javnog sektora	224.333 m ²
U K U P N O NEOŠTEĆENE		1.194.948 m ²
Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom	Višestambene zgrade	78.350 m ²
	Javne zgrade nastavak započetih projekata iz FSEU	596.495 m ²
U K U P N O OŠTEĆENE		674.845 m ²
Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnog dobra		31.000 m ²
U K U P N O N P O O		1.900.793 m ²

P K K 2021.-2027.		
Stambeni objekti s poboljšanim energetske svojstvima	Energetska i sveobuhvatna obnova višestambenih zgrada (ESIF krediti)	216.000 m ²
Javne zgrade s poboljšanim energetske svojstvima	Sveobuhvatna obnova zgrada javnog sektora oštećenih u potresu	33.000 m ²
	Energetska, sveobuhvatna i kružna obnova zgrada javnog sektora	248.000 m ²
U K U P N O P K K 2021.-2027.		497.000 m ²

ENERGETSKA OBNOVA NACIONALNIM SREDSTVIMA

- ✓ na sjednici 19. listopada 2023. Vlada RH donijela zaključak u vezi s energetsom obnovom obiteljskih kuća i višestambenih zgrada na području RH
- ✓ **izvor sredstava** - prihodi dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi u RH, osigurano do **225 milijuna eura**

- ✓ za energetsku obnovu obiteljskih kuća 120 milijuna EUR
- ✓ za energetsku obnovu obiteljskih kuća građana u riziku od energetske siromaštva - 25 milijuna EUR
- ✓ za energetsku obnovu višestambenih zgrada - do 80 milijuna EUR

NOVI KORAK U PROCESU DONOŠENJA REVIDIRANE EPBD

- ✓ 15. prosinca 2021. EK prijedlog revizije Direktive o energetske svojstvima zgrada
- ✓ 7. prosinca 2023. postignut politički dogovor EU su zakonodavaca
- ✓ 12. ožujka 2024. odobrio Europski Parlament
 - Očekuje se da će je Vijeće Europske unije odobriti 12. travnja 2024
 - Očekivana objava u Službenom glasniku EU predviđa se u ljeto 2024
 - Period transpozicije Direktive u nacionalno zakonodavstvo je 2 godine (sredina 2026)
- Cilj revidirane EPBD:
 - smanjiti emisije stakleničkih plinova i potrošnju energije u sektoru zgrada u EU-u do 2030. kako bi postao klimatski neutralan do 2050.
 - obnova energetske najneučinkovitijih zgrada

GLAVNE ODREDBE REVIDIRANE EPBD 2024

- Ažuriran standard za nove zgrade - ZEB - nove zgrade bez emisija na lokaciji!
- Potencijal globalnog zagrijavanja tijekom životnog ciklusa - LC GWP
- Minimalni standardi energetskeg svojstva za nestambene zgrade - MEPS
- Nacionalna putanja za postupnu obnovu fonda stambenih zgrada
- Više OIE u grijanju i hlađenju:
 - solarna energije na zgradama
 - dekarbonizacija postupnim ukidanjem kotlova na fosilna goriva
- Pojačani zahtjevi u pogledu broja punionica za električne automobile te parkirališta za bicikle

POBOLJŠAN PROVEDBENI OKVIR

- Energetski certifikati – zajednički predložak u EU - razredi A-G
- A - zgradama s nultim emisijama, G zgradama s najlošijim energetskim svojstvima
- Mjere financiranja - usmjerene na ranjive skupine kupaca energije i zgrade s najlošijim energetskim svojstvima
- Nacionalni plan obnove zgrada - strategija za dekarbonizaciju građevinskog fonda
- Nacionalne sheme putovnica za obnovu zgrada - dobrovoljno koriste vlasnici zgrada
- Jedinствене kontaktne točke /OSS/ - predana i neovisna podrška i smjernice za obnovu

DIREKTIVA O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI (EU)2023/1791

- Ušteda energije je najisplativije rješenje za energetski sustav koji je prihvatljiviji za klimu
- Smanjenje potrošnje energije u EU od barem 11,7 % u 2030. (2020)
- Postupno povećanje uštede energije od 2024. do 2030. u prosjeku 1,49%, do 1,9% do kraja 2030.
- Ključni predmetni sektori: zgrade, promet i industrija
- Javni sektor kao predvodnik (čl.6. EED):
 - smanjujući svoju konačnu potrošnju za 1,9% godišnje
 - obnova zgrada 3% površine javnih zgrada/godišnje - pretvorba u barem zgrade gotovo nulte energije ili zgrade s nultim emisijama
- Postupno povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline do 2050. da bi sustav centraliziranog grijanja i hlađenja bio učinkovit

Hvala na pažnji!

OTVORENI DIJALOG
PARTNERA
Suradnja u cilju
dekarbonizacije zgrada
do 2050. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

Financira
Europska unija
NextGenerationEU